

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat ALBAYRAK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 23.03.2016

Mehmet BEKAROĞLU
İstanbul Milletvekili

Doğu Karadeniz Bölgesinde (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon illeri) devam eden HES projelerine bölge halkı ve çevreciler tarafından yoğun itirazlar yapılmaktadır. İtirazların en temel nedenlerinden biri; özellikle kanal tipi santrallerin; bölgenin doğal yapısını bozduğu, ekolojik dengeyi yok ettiği iddiasıdır. Bu durumun insanlar (ve diğer canlıların) yaşam alanlarını ortadan kaldıracağı açıktır. Ayrıca bu projelerin bölge insanının ekonomik geleceği olarak görülen turizmi de baltalayacağı uzmanlar tarafından ifade edilmektedir. Bu çerçeveden; atılan taşın ürkütülen kurbağaya değmeyeceği, Türkiye'nin enerji ihtiyacının çok küçük bir kısmı için insanların yaşam alanlarının elinden alınması, bölgedeki güzelliklerinin yok edilmesinin doğru olmayacağı ifade edilmektedir.

İtirazın diğer önemli gerekçesi de; bölgedeki derelerde sadece HES'lerin kurulmadığı, suyun kullanma hakkının da uzun süreliğine özel firmalara devredildiği iddiasıdır. Bölge halkı için dereler sadece bölgeye yaşam ve güzellik veren, kimlik veren değerler değildir, dereler aynı zamanda su değirmenleri, balık çiftlikleri, ev tipi küçük santraller ve kurak zamanlarda sulama amacıyla da kullanılmaktadır. İnsanlar artık derelerini bu amaçlarla kullanamayacakları, firmaların suyu paketleyip satacakları endişesi taşımaktadır.

Bütün bu iddia ve endişelerin açıklığa kavuşması için aşağıdaki soruların cevaplandırılması hayati öneme sahiptir.

- 1- Doğu Karadeniz Bölgesinde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye açılmış kaç adet HES var? Bunlar nerededir ve adları nelerdir?
- 2- Şu an devam etmekte olan kaç HES inşaatı var? Nerelerde ve adları nelerdir?
- 3- Bu bölgede toplam ne kadar HES projesi mevcut? Bu projelerin kaç **rezervli santraller (baraj tipi)**, kaç **kanal tipi santraller** şeklindedir?

- 4- Ülke genelinde yapımı planlanan kaç adet HES projesi vardır? Bunların kaçı rezervli santral (baraj tipi), kaçı kanal tipi santral şeklindedir?
- 5- Bunlardan kaç tanesi işletmeye açılmış ve enerji üretimine başlanmıştır? Bu santrallerin üretim miktarı ne kadardır?
- 6- Doğu Karadeniz’de tüm kanal tipi HES projeleri bittiğinde üretilen enerji ne kadar olacak; bu miktar Türkiye’nin enerji tüketiminin ne kadarını karşılayacaktır?
- 7- Yapımı vaz geçilip ve projesi iptal edilen kaç HES var?
- 8- Bölge halkının en büyük endişelerinden biri suların kullanma hakkının özel firmalara devredilmesi ve ileri bütünüyle sudan faydalanamama endişesidir. Bu endişe doğru mudur; gerçekten bölgedeki derelerin su kullanma hakkı özel firmalara devredilmiş midir?
- 9- HES sözleşmeleri ile kamu nasıl bir menfaat elde etmektedir; bu sözleşmeler dolayısıyla devlet ne kadar gelir elde etmiştir?
- 10- Bu HES’lerde üretilen enerjiyi kim satın alacaktır, bu işlemin birim fiyatları şimdiden belli midir, kaç Türk Lirasıdır? Üretilen enerjinin satın alınması konusunda devlet bir garanti vermiş midir? Vermişse bu garanti nedir ve kaç yıl sürecektir?